

Učebné osnovy

Slovenský jazyk a literatúra v 4. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahom vzdelávania pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím, schváleného ako súčasť Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0.

Rozsah vyučovania predmetu:

8 VH týždenne - 264 VH za školský rok:

3 VH -99 VH za školský rok : Jazyková komunikácia- písanie

1 VH -33 VH za školský rok : Komunikácia a sloh

4 VH -132 VH za školský rok :Čítanie a literatúra

Časová dotácia vyučovania predmetu je v Školskom vzdelávacom programe v porovnaní s Rámcovým učebným plánom pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským navýšená o jednu hodinu týždenne bez rozšírenia obsahu.

Tieto vyučovacie hodiny sa použijú **na rozšírenie v oblasti procesu** nasledovne:

- mimočítankové čítanie z triednej knižnice
- čítanie v čitateľskom kútiku
- návšteva Obecnej knižnice
- počúvanie rozhlasových rozprávok
- bábkohru , nácvik minidivadielka /podľa časopisu „Vrabček“/
- využívanie detských výukových programov podporujúcich komunikačné zručnosti žiakov

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA 99 VH

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis Poznávanie vety z obsahovej, zvukovej a grafickej stránky. Rozlišovanie oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a zvolacej vety. Rozlišovanie slov vo vete. Usporiadanie známych slov do významových okruhov. Slová rovnakého a opačného významu. Rozlišovanie spisovných a nespisovných slov. Členenie slova na slabiky a hlásky. Rozlišovanie hlásky a písmena. Rozlišovanie malých a veľkých písmen. Rozlišovanie samohlások, spoluhlások a dvojhlások. Rozdeľovanie slova podľa slabík na konci riadka (v jednoduchých prípadoch). Rozlišovanie krátkych, dlhých samohlások a dvojhlások sluchom, ich správne vyslovovanie a písanie. Rozlišovanie tvrdých a mäkkých spoluhlások. Písanie „i“ po mäkkých spoluhláskach a „y“ po tvrdých spoluhláskach. Osvojovanie výslovnosti a písania slov s mäkkými slabikami de, te, ne, le, di, tí, ni, li.

Písanie Docvičovanie a opakovanie všetkých malých a veľkých písmen a číslic.

Precvičovanie písmen strednej výšky s veľkosťou 4 mm. Precvičovanie písmen s hornou a dolnou dĺžkou s veľkosťou 8 mm. Precvičovanie písmen s dĺžňom a mäčkňom. Spresňovanie štíhlosti oválnych písmen s oblúkom a hornými a dolnými slučkami. Spresňovanie rovnomernej výšky písmen, rozdielnej výšky písmen tvarovo podobných (e – l, v – V, c – C, č – Č, ch – Ch, o – O, z – Z, ž – Ž). Precvičovanie spájania písmen o, v, b s ostatnými písmenami prehĺbením a pretiahnutím háčikov (najmä s písmenami e, r, z).

V písaní žiaci spresňujú tvary písmen a číslic, zachovávajú rovnakú veľkosť, odporúča sa jednotný sklon písma 75 stupňov. Učia sa správne spájaniu písmen. Postupuje sa podľa tvarových skupín písmen a číslic:

1. l, l', í, e, é, b, f, h, k, d, d', t, t', číslice 1,4

2. U, u, ú, (ü), i, í, r, ř, n, ň, m, V, v, y, ý, (W, w, X, x)

3. C, c, Č, č, E, Ch, ch, číslica 6

4. O, Ó, o, ó, ô, (ö), a, á, ä, d, d', dz, dž, číslice 0, 9

5. j, p, g, G, y, ý, (Q, q

) 6. I, J, H, K, (X, x), číslice 8, 4

7. P, B, R, (Ř), T, Ě, F, číslice 3, 5, 8

8. S, s, Š, š, L, Ľ, D, Ď, Dz, Dž, Z, z, Ž, ž, číslice 2, 7

9. A, N, Ň, M 10. . : ; ,, ,, ! ? - = + () Písmená v zátvorkách sa nacvičujú len podľa potreby (ak sa vyskytujú v menách žiakov, v miestnych názvoch). V čítaní venujeme zvýšenú pozornosť a individuálnu starostlivosť žiakom s chybami reči. Pri čítaní ukážok sa zameriavame na poéziu detských hier a zábav, prírodu a ľudí v premene ročných období, na krásu ľudských vzťahov a kladných ľudských vlastností

KOMUNIKÁCIA A SLOH33 VH

Členenie krátkych jazykových prejavov na vety. Obmieňanie oznamovacích, rozkazovacích a opytovacích viet. Dopĺňanie vhodného slova do vety. Pomenúvanie pozorovaných predmetov a javov.

Odpovede na otázky Ústne odpovedanie na otázky na základe obrázkov, vlastných skúseností, textov z čítanky. Tvorenie otázok k jednoduchému textu.

Reprodukcia Reprodukovanie krátkych, jednoduchých viet.

Rozprávanie Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov.

Opis Opis jednoduchých predmetov. (napr. veci dennej potreby a veci, ktoré poznajú žiaci z vlastivedy.

Formy spoločenského styku Precvičovanie pozdravov, oslovenia, požiadania, vyjadrenia súhlasu a nesúhlasu, poďakovania, ospravedlnenia, krátkeho odkazu, blahoželania.

ČÍTANIE A LITERATÚRA.....132 VH

Technika čítania Čítanie jednoduchých krátkych textov správne a s porozumením.

Precvičovanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie.

Rozvíjanie schopnosti orientovať sa v prečítanom texte.

Rozvíjanie kultúry hovoreného slova žiakov, vytváranie návykov správneho dýchania, znenia hlasu, správnej artikulácie a spisovnej výslovnosti.

Literárna výchova Vnímanie a chápanie ilustrácie v čítanke, v knihe a v detskom časopise pri práci s textom. Nácvik spájania obsahu čítaného textu s ilustráciou. Menovanie postáv vystupujúcich v rozprávke, príbehu o deťoch alebo zvieratách. Jednoduchá reprodukcia obsahu rozprávky alebo príbehu podľa otázok. Nácvik vnímania rytmu verša, rýmu.

Praktické rozlišovanie verša od prózy.

Porozumenie pojmom rozprávka, hlasné čítanie, bábkové divadlo, bábkový maňušky, divadelné predstavenie, filmové predstavenie.

Čítanie a počúvanie ukážok z literatúry pre deti a mládež. Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, H. Zelinová, J. Turan, D. Hevier).

Rozprávky a rozprávkové dobrodružstvá (P. Dobšinský, E. Čepčková, J. C. Hronský, F. Hrubín, J. Kožíšek, J. Pavlovič, S. Maršak, C. Janczarski).

Povedky o prírode, zvieratách a deťoch (M. Jančová, M. Haštová, M. Haľamová, R. Gauberová, R. Moric).

Povesti, literárno-náučné texty o prírode a technike. Zdokonaľovanie rukopisu žiakov a nacvičovanie ostatných, dosiaľ nepreberaných písmen malej a veľkej abecedy. Písanie krátkych známych slov, ktoré sa píšu tak, ako sa vyslovujú. Nacvičovanie ostatných písmen malej a veľkej abecedy v poradí podľa postupu v čítaní. Odpisovanie, prepisovanie a diktát krátkych známych slov. Písanie prvého slova vo vete s veľkým začiatočným písmenom, písanie vlastného mena osôb s veľkým začiatočným písmenom. Odpisovanie písaného písma. Prepisovanie tlačeného textu. Písanie slov a viet podľa diktátu.